

Sygn. akt IV KK 684/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Malarski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Dariusz Kala

SSN Marek Pietruszyński

Protokolant Małgorzata Gierczak

w sprawie **Z. G.**

skazanego z art. 286 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron

w dniu 20 grudnia 2018 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego
na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w C.

z dnia 27 października 2015 r., sygn. akt III K [...],

uchyła zaskarżony wyrok w części dotyczącej skazania za czyn określony w art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełniony 4 sierpnia 2008 r. (pkt 2 i 6) i w tym zakresie – na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. – umarza postępowanie, obciążając w tej części kosztami procesu Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w C., wyrokiem z 27 października 2015 r. wydanym na posiedzeniu w trybie konsensualnym, skazał Z. G. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności za ciąg czterech usiłowań dokonania oszustw i na karę roku pozbawienia wolności za dokonanie 4 sierpnia 2008 r. oszustwa kredytowego na szkodę Banku [...] S.A. z siedzibą w B. przez wyłudzenie 20 000 zł; karę łączną orzekł w wysokości roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowe zawiesił na okres próby 3 lat, zobowiązując oskarżonego do naprawienia szkody w całości przez zapłatę na rzecz Banku [...] S.A. z siedzibą w B. kwoty 20 000 zł w terminie 3 lat od uprawomocnienia się wyroku. Wyrok uprawomocnił się 3 listopada 2015 r.

Kasację od wskazanego wyroku złożył w trybie art. 521 § 1 k.p.k. Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny. Zaskarżając wyrok w całości na korzyść skazanego, zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie art. 335 § 1 k.p.k. w zw. z art. 343 § 7 k.p.k. polegające na uwzględnieniu wadliwego wniosku prokuratora, w następstwie czego doszło do rażącej obrazy art. 17§ 1 pkt 7 k.p.k., bowiem Z. G. za czyn z 4 sierpnia 2008 r. został już wcześniej prawomocnie skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w C. z 16 listopada 2009 r., sygn. akt XVI K 868/09, co stanowi bezwzględłą przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. W konsekwencji autor kasacji zażądał uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu w C. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja z uwagi na oczywistą zasadność zasługiwała na uwzględnienie w całości na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 5 k.p.k.).

Nie ulega wątpliwości, że postępowanie karne co do tego samego czynu Z. G., to jest dokonanego w dniu 4 sierpnia 2008 r. w Urzędzie [...] C. [...] oszustwa kwalifikowanego z art. 286 § 1 k.k. na szkodę Banku [...] S.A. z siedzibą w B., wskutek którego pokrzywdzony poniósł szkodę w wysokości 20 000 zł, zostało prawomocnie zakończone wyrokiem Sądu Rejonowego w C. z 26 listopada 2009 r. (XVI K 868/09). Tym uprzednim wyrokiem, który uprawomocnił się 3 grudnia 2009 r., skazano Z. G. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 3 lat, oraz zobowiązano go do naprawienia

szkody w całości przez zapłacenie na rzecz Banku [...] S.A. w B. kwoty 20 000 zł w terminie 2 lat i 6 miesięcy. Zastosowanie w obu wyrokach skazujących nieco odmiennych kwalifikacji prawnych nie stanowiło powodu wykluczającego tożsamość czynu, skoro dotyczył on tej samej osoby i tego samego zdarzenia faktycznego.

O ile trafność samego zarzutu kasacyjnego, wskazującego na wystąpienie bezwzględnej powody odwoławczej w postaci powagi rzeczy osądzonej (*res iudicata*), nie nasuwała żadnych zastrzeżeń, o tyle wniosek kasacyjny, kolidujący wszak z kierunkiem skargi, jawił się jako zbyt daleko idący. Żadne racje nie przemawiały za wyeliminowaniem z obrotu prawnego orzeczenia skazującego Z. G. za ciąg czterech przestępstw z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k., które przecież nie było dotknięte bezwzględnym uchybieniem i które nie było przedmiotem ataku kasacyjnego. Trzeba silnie podkreślić, że co prawda redakcja zaskarżonego wyroku mogłaby sugerować, iż dobrodziejstwo z art. 69 § 1 k.k. odnosiło się tylko do kary łącznej pozbawienia wolności, ale byłoby to wrażenie ewidentnie błędne. Ugruntowane wszak w judykaturze jest zapatrywanie, że pominięcie w wyroku rozstrzygnięć o warunkowym zawieszeniu wykonania kar jednostkowych pozbawienia wolności i rozstrzygnięcie tylko o warunkowym zawieszeniu wykonania kary łącznej pozbawienia wolności nie może oznaczać niczego innego, jak tylko tego, że również wykonanie kar jednostkowych pozbawienia wolności zostało warunkowo zawieszone (zob. post. SN z 13 marca 2014 r., IV KK 54/14). Sumując: unicestwieniu uległo jedynie rozstrzygnięcie o warunkowym zawieszeniu co do kary łącznej, która upadła, ale pozostaje w mocy w odniesieniu do kary jednostkowej za ciąg przestępstw.

Dlatego Sąd Najwyższy rozstrzygnięciem uchylającym objął tylko orzeczenie skazujące za czyn z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 273 i orzeczenie zobowiązujące sprawcę do naprawienia w całości szkody wyrządzonej tym przestępstwem. Warto w tym miejscu odnotować, że kara łączna uległa z mocy prawa rozwiązaniu wraz z uchyleniem orzeczenia co do kary jednostkowej, a w związku z tym zbędne byłoby uchylenie wyroku w części dotyczącej tej kary (zob. post. SN z 11 maja 2017 r., II KK 127/17). Orzeczenie następne przybrało postać umorzenia postępowania z mocy art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1

pkt 7 k.p.k.; w tej części kosztami procesu obciążono Skarb Państwa (art. 632 pkt 2 k.p.k.).